

Aika: Perjantai 26.6.2026 klo 8.15-9.50

Paikka: Seututoimisto, Pantin talo, kh. Pantti, Puutarhakatu 11 A, 3 krs.

Osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj., § 65-67
~~Auvinen Oskari~~	~~kaupunginjohtaja~~	~~Kangasala, 2. vpj.~~
Sillman-Sola Jonna	hallintojohtaja	Kangasala
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi, pj. § 68-72
Latvala Mikko	kunnanjohtaja	Vesilahti
Linnamaa Reija	johtaja	Tampere
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
~~Pajari Noora~~	~~kunnanjohtaja~~	~~Lempäälä~~
Virtanen Maria	konsernipalvelujohtaja	Lempäälä
~~Piiparinen Pauli~~	~~kaupunginjohtaja~~	~~Ylöjärvi, 1. vpj.~~
Pieviläinen Antti	hallintojohtaja	Ylöjärvi
Pikka Pauliina	kaupunginjohtaja	Nokia
Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Palosaari Saija	hallintopäällikkö	sihteeri, TKS

Kutsutut:

Nurminen Ilmari	pormestari	Tampere
~~Kauppinen Eero~~	liikennejärjestelmäpäällikkö	TKS, § 66-68

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

65 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	3
66 § MAL5-SEISAKESUUNNITTELU	4
67 § VÄYLÄVIRASTON SUUNNITTELU-, INVESTOINTI- JA PERUSVÄYLÄNPIDON OHJELMAN LAUSUNTO	9
68 § LOGISTIIKKASELVITYKSEN LÄHETEKESKUSTELU.....	12
69 § TALOUSARVIOARAAMI.....	16
70 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT.....	19
71 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET	19
72 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	19

65 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
Seutustrategian toteutusohjelma – kuntajohtajakokouksen työpaja	Seutuhallitus 17.6., toteutusohjelman valmistelu jatkuu seudullisissa työryhmissä alkusyksystä.	TKS
Ehdollinen sitoutuminen talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden yhteishankintaan	Seutuhallitus 17.6.	TKS

Liitteet:

Väestökatsaus 05/2026 [Väestö- ja työllisyyskatsaukset - Tampereen-seutu](#)

Työllisyyskatsaus 05/2026

KJK 5.6.2026 muistio

66 § MAL5-SEISAKESUUNNITTELU**Kuntajohtajakokous 26.6.2026**

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

että Nokian Harjuniityn ja Tampereen Epilän seisakkeista aloitetaan ratasuunnitelmat Väyläviraston Lielähti-Nokia 2. raiteen ratasuunnittelun yhteydessä,

että Harjuniityn ja Epilän seisakkeiden ratasuunnitelmiin varataan yhteensä 0,5 M € Väyläviraston MAL5-seisakesuunnittelurahoitusta. Nokian ja Tampereen kaupunki varaavat kukin 0,25 M € seisakkeiden ratasuunnitelmiin,

että seisakkeiden suunnittelukustannukset jaetaan 50–50 kustannusjalla MAL5-sopimuksen mukaisesti,

että Väylävirasto valmistelee ja kilpailuttaa hankinnat yhteistyössä kuntien kanssa,

että päätös Sääksjärven, Ylöjärven, Messukylän ja Ruutanan seisakkeiden ratasuunnitelmien aloittamisesta ja MAL5-sopimuksella rahoittamisesta tehdään myöhemmin.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet.

LJ-työryhmä 19.2.2025., Kuntajohtajakokous 9.5.2025, Seutuhallitus 28.5.2025, Kuntajohtajakokous 13.2.2026, MASTO- ja LJ-työryhmät 19.3.2025, 4.3.2026, Seutuhallitus 08/2026

Liitteet.

Väyläviraston raporttiluonnos 13.5.
Sweco_Tampereen kaupunkiseudun seisakkeiden esisuunnittelu
MAL5-seisakesuunnittelun eteneminen ratasuunnitteluvaiheeseen_Harjuniitty ja Epilä

Perustelut.

Liikennejärjestelmäpäällikkö Kauppinen

MAL5-sopimuksen 19. pykälä:

*Seudun kunnat ja valtio edistävät kaupunkiseudun asema- ja seisakeveroston laajentamista. Ensivaiheessa edistettäviä asemia ja seisakkeita ovat Sääksjärvi, Messukylä, Ruutana, Ylöjärven keskusta, Epilä ja Harjuniitty. **Messukylän, Ruutanan, Epilän ja Harjuniityn seisakkeita kehitetään vain lyhyiden lähi- ja taajamajunien tarpeisiin.** Valtio osallistuu seisakkeiden esi- ja ratasuunnitteluun sekä toteutukseen vuosina 2025–2028 yhteensä enintään 4 M€. **Seudun liikennejärjestelmätyöryhmä***

valmistelee esitykset valtion suunnittelu- ja toteutusrahoituksen kohdentamiseksi. Kunnat ja Väylävirasto vastaavat osaltaan prosessien valmistelusta ja käynnistämisestä. **Valtio ja kunnat suunnittelevat asemanseutuja ja seisakkeita 50–50 kustannusjaolla.** Suunnittelua toteutetaan ratasuunnittaisina kokonaisuuksina ja seudullista yhteistyötä hyödyntäen. Suunnitteluun arvioidaan kohdentuvan noin puolet tämän sopimuskohdan valtionrahoituksesta.

Suunnitteluhankkeet vuosina 2025–2028:

- *Etelän suunta: Sääksjärven aseman esi- ja ratasuunnitelma*
- *Idän suunta: Messukylän ja Ruutanan seisakkeiden sekä Oriveden aseman esi- ja ratasuunnitelma sekä mahdollisesti Orivesi-Oriveden keskusta -välin sähköistyksen esiselvitys ja ratasuunnitelma*
- *Pohjoisen suunta: Ylöjärven puutermiinalin siirron ja aseman esi- ja ratasuunnitelmat*
- *Lännen suunta: Epilän ja Harjuniityn seisakkeiden esi- ja ratasuunnitelmat*
- *Seudun pitkän aikavälin seisakeverkon ja liikennöinnin selvitys. Tarkasteltavaksi otetaan seudun rakennesuunnitelmassa kuvattu asemaverkko.*

Noin puolet tämän toimenpidekohdan valtion rahoituksesta on tavoitteena kohdentaa toteutuksen käynnistämiseen kuntien ja valtion yhteisrahoituksella toteutusvalmiuden ja vaikuttavuuden kannalta parhaissa kohteissa. Toteutuksen käynnistämisestä voidaan päättää, kun sovitun suunnittelun kokonaiskustannukset ovat selvillä, suunnittelulla on muodostettu toteuttamisen edellytykset ja perusteet sekä junaliikennepalvelujen toteutuminen on selvillä. Mikäli tunnistetaan, että rahoitusta ei voida hyödyntää täysimääräisesti, sitä kohdennetaan kestävän liikkumisen kehittämissuunnitelmissa kuvattujen periaatteiden mukaisesti.

MAL5-sopimuksen seisakesuunnittelu on edennyt nyt esisuunnittelussa viimeistelyvaiheeseen. Esisuunnittelussa on luotu seisakkeista erilaisia vaihtoja vuorovaikutteisesti kuntien toivomusten mukaisesti ja niistä on laadittu alustavat kustannusarviot. Esisuunnitteluhankkeen uudet seisakkeet olivat: Ylöjärvi, Ruutana, Messukylä, Epilä, Sääksjärvi. Nokian Harjuniityn seisakkeesta on jo luotu riittävän tasoinen esisuunnitelma ratasuunnitelman laatimisen pohjaksi. Sääksjärven asema oli tunnistettu haastavimmaksi kohteeksi ja sen esisuunnittelu jatkuu vielä ainakin elokuulle. **Seisakkeiden esisuunnitelmat sisältävät suunnitelmakartat, poikkileikkauskuvat ja kustannusarviot.** Seisakkeista on luotu myös 3D-mallit. Seisakesuunnittelu on laadittu 50–50 kustannusjaolla valtion ja

kuntien kesken MAL5-sopimuksen mukaisesti. Seisakesuunnittelu on laadittu Väyläviraston RATO-ohjeiden mukaisesti.

Taulukko 1: Työssä laaditut kohdekohtaiset esisuunnitelmat toteutusvaihtoehtoista.

Seisake	Esisuunnitelmat toteutusvaihtoehtoista
Ruutana	Yksi toteutusvaihtoehto, jossa on esitetty reunalaiturit pääraiteille
Ylöjärvi	Neljä toteutusvaihtoehtoa, jotka eroavat reunalaiturin puolisuuden ja radan poikki kulkevan yli- tai alikulkukäytävän suhteen.
Epilä	Yksi toteutusvaihtoehto, jossa on esitetty reunalaiturit pääraiteille
Messukylä	Yksi toteutusvaihtoehto, jossa on esitetty reunalaiturit pääraiteille
Sääksjärvi	Kaksi toteutusvaihtoehtoa, joissa seisake on sijoitettu radan pituussuunnassa kahteen vaihtoehtoiseen sijaintiin.

Kustannusarviot on tehty IHKU-laskentapalvelun hankeosalaskennalla. Kustannusarviot on esitetty maanrakennuskustannusindeksissä 145 (MAKU2020=100) ilman arvonnäisäveroa. Kustannusarviot sisältävät hankeosien materiaalikustannusten lisäksi työmaatehtävät ja tilaajatehtävät, jotka on arvioitu laskentapalvelun esisuunnitteluvaiheen oletusarvoilla. Työmaatehtävät sisältävät urakoitsijan työ- ja kalustokustannukset, joiden osuus on 25 % hankeosien kustannuksista. Tilaajatehtävät sisältävät suunnittelu- ja rakennuttamistehtävät sekä riskivaruksen, joiden osuus on 26 % hankeosien ja työmaatehtävien kustannuksista. Riskivaruksen suuruus on laskentapalvelun oletusarvo 14 % hankeosien, työmaatehtävien ja suunnittelun osuudesta. Kustannusarviot eivät sisällä mahdollisia maanlunastuksen kustannuksia.

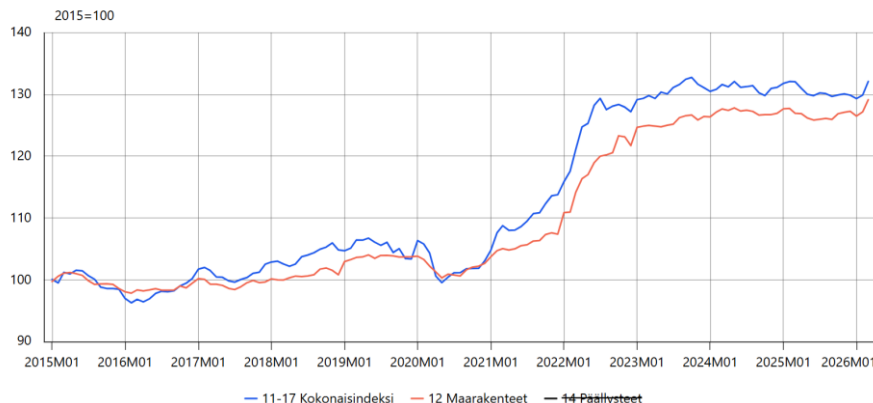
Suurimmat kustannuserät syntyvät ratateknisestä sijainnista. Mikäli seisakkeen toteuttamiseksi joudutaan tekemään pysty- ja/tai vaaka-geometriamuutoksia ne kustantavat erittäin merkittävästi. Seisakkeet ja asemat toteutetaan esteettömiksi nykyisten vaatimusten mukaisesti. Lähijunat ovat myös 2030-luvulla esteettömiä, vaikka nykyisin M-juna on vielä esteellinen. Erittäin vilkas liikenne ja äärimmäisyyksiin käytetty ratapaisiteetti aiheuttaa kustannuksia seisakkeiden toteuttamisessa. Lähtökohtaisesti kuitenkin linjaraiteet ovat täysin Väyläviraston vastuulla, kuten esimerkiksi Epilässä. Laituriraiteet kuuluvat seisakkeiden kustannuksiin. Monessa seisakkeen suunnittelukohteessa on myös seisakkeen toteuttamisesta riippumaton tavoite radan esteellisyyden vähentämiseksi, jonka vuoksi lähes joka kohteessa on esitetty myös uusia

yli- tai alikulkuja, jotka kustantavat merkittävästi, etenkin jos ne laaditaan pyöräliikenteelle sopivaksi.

Vuoden 2019 jälkeen inflaatio on vaikuttanut merkittävästi infrarakentamisen kustannuksiin (ks. taulukko 2).

Taulukko 2: Maanrakennuskustannusindeksi.

Maanrakennuskustannusindeksi (2015=100), 2015M01-2026M03

Kuva 1. Seisakkeiden suunnittelu- ja toteutusprosessi.

Seisakkeiden ratasuunnitelma laaditaan vain yhdestä vaihtoehdosta. Tällä hetkellä useampia vaihtoehtoja tutkitaan vielä ainakin Sääksjärvestä ja Ylöjärvestä.

Väylävirasto on julkaissut hankintailmoituksen Nokian lisäraiteen (kaksoisraiteen) suunnittelusta 6.5.2026. Väylävirasto esittää kaksoisraiteen ratasuunnitelmaan kytkettäväksi myös Nokian Harjuniityn ja Tampereen Epilän seisakkeiden ratasuunnitelmat. Näin saavutettaisiin erittäin merkittäviä synergiaetuja suunnittelun yhteensovittamisessa ja

kustannuksissa. Seisakkeiden suunnittelukustannukset jaettaisiin 50–50 kustannusjaolla MAL5-sopimuksen mukaisesti. Väylävirasto valmistelee ja kilpailuttaa hankinnat yhteistyössä kuntien kanssa.

Seudun liikennejärjestelmätyöryhmä esittää kuntajohtajakokoukselle, että Nokian Harjuniityn ja Tampereen Epilän seisakkeista aloitetaan ratasuunnitelmat Väyläviraston Lielähti-Nokia 2. raiteen ratasuunnittelun yhteydessä. Suunnitteluhankkeiden yhdistäminen tuo merkittäviä synergiahyötyjä. Hankkeiden yhteensovittaminen olisi äärimmäisen haastavaa ilman yhteissuunnittelua. Harjuniityn ja Epilän seisakkeiden ratasuunnitelmiin varataan yhteensä 0,5 M € Väyläviraston MAL5-seisakesuunnittelurahoitusta. Nokian ja Tampereen kaupunki varaavat kukin 0,25 M € seisakkeiden ratasuunnitelmiin.

67 § VÄYLÄVIRASTON SUUNNITTELU-, INVESTOINTI- JA PERUSVÄYLÄNPIDON OHJELMAN LAUSUNTO

	Kuntajohtajakokous 26.6.2026 Seutujohtaja Nurminen:
Päätösehdotus.	Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan hyväksyä Tampereen kaupunkiseudun lausunnon Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026–2034.
Päätös.	Päätösehdotus hyväksyttiin. Lausuntoa täydennetään tarvittaessa elokuussa.
Käsittelyvaiheet.	LJ-työryhmän kokoukset 2/2026 ja 6/2026.
Liitteet.	Tampereen kaupunkiseudun lausunto Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026–2034 – Luonnos 16.6.2026.
Väyläviraston investointiohjelma 2027–2034.	
Väyläviraston ohjelmakokonaisuus 2026–2034.	
Perustelut.	Liikennejärjestelmäpäällikkö Kauppinen
	Väylävirasto pyytää avoimella lausuntopyynnöllä sidosryhmien näkemyksiä Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026–2034 seuraavien kysymysten kautta. Palautteita hyödynnetään seuraavan ohjelmakokonaisuuden valmistelussa, joka on jo käynnissä.
	Väyläverkon tulevaisuuden näkymistä on saatavilla aikaisempaa selkeämmin tietoa uuden ohjelmakokonaisuuden myötä. Väyläviraston ohjelmakokonaisuuden muodostavat perusväylänpidon suunnitelma, suunnitteluohjelma, investointiohjelma ja ohjelmakokonaisuuden raportti, jotka toteuttavat valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa, eli Liikenne 12 -suunnitelmaa.
	Ohjelmakokonaisuuden tavoitteena on lisätä läpinäkyvyyttä, tukea pitkäjänteistä päätöksentekoa ja helpottaa kokonaisuuden hahmottamista päättäjille, sidosryhmille ja kansalaisille. Ohjelmat on laadittu Liikenne 12 -suunnitelman rahoitusohjelman sekä kehys- ja talousarviopäätösten asettamissa rajoissa. Perusväylänpidon rahoitustaso on erittäin niukka, ja väylien kehittämistarpeet ylittävät toteuttamismahdollisuudet moninkertaisesti.

Tampereen kaupunkiseudun lähtökohdat lausuntopyyntöön:

Tampereen kaupunkiseudun liikenteelliset kehittämistarpeet on tunnistettu seudullisessa liikennejärjestelmätyössä ja valtuustojen hyväksymässä Rakennesuunnitelmassa 2040+ sekä Liikenne12 -lausunnossa, joka annettiin vuonna 2025. Ne korostavat kestävän kaupunkiliikenteen kehittämistä ja seudun sijaintia valtakunnallisen väyläverkon solmupisteinä. Kiireisimmät kehittämistarpeet valtion väyläverkolla on kuvattu valtion ja kaupunkiseudun MAL-sopimuksessa sekä yhteisessä Pirkanmaan hallitusohjelmataavoitteissa 2027–2031.

Lähtökohtien määrittämisessä Tampereen kaupunkiseutu on tehnyt yhteistyötä suurten kaupunkien ja kaupunkiseutujen kanssa (MAL-seudut), Pirkanmaan liiton sekä alueen elinkeinoelämän kanssa.

Väyläviraston lausuntopyynnön kysymykset:

1. Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia?
2. **Perusväylänpidon suunnitelma:** onko perusväylänpitoon osoitettu rahoitus kohdennettu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?
3. **Suunnitteluohjelma:** mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perusteluja näiden edistämiseksi on?
4. **Investointiohjelma:** miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivituksen yhteydessä sille määritetyn talouskehyksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?
5. **Ohjelmakokonaisuus:** miten koette sen, että Väyläviraston ohjelmat esitetään nyt yhtenä kokonaisuutena?
6. Miten muuten haluatte kommentoida ohjelmakokonaisuutta?

Tampereen kaupunkiseudun vastaukset Väyläviraston esittämiin kysymyksiin (nostot):

1. Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia?
 - Sisä-Suomen elinvoimakseksen perusväylänpidon resurssit jopa tosiasiallisesti supistuvat, kun se kattaa entisen Pirkanmaan ELY-keskusalueen lisäksi nyt koko Kanta-Hämeen tieverkkoalueen. Perusväylänpidosta leikkaaminen samalla, kun valtion väyläverkon korjausvelka kasvaa ei tue Liikenne12 -

suunnitelman mukaisia tavoitteita, jotka ovat turvallinen, kestävä, toimiva väyläverkko.

- Tampereen kaupunkiseutu ei pidä hyväksyttävänä, että valtion väyläverkon hankkeita siirretään yhteisrahoitteisen MAL-sopimusmenettelyn piiriin. MAL-sopimukset ovat ennen kaikkea kaupunkiseutujen asuntotuotantoon kytkeytyvän joukko liikenteen yhteisrahoituksen välineitä. Väyläverkon yhteisrahoituksella kunnat ja kaupungit laitettaisiin maksamaan valtion taseessa olevan tieverkon hankkeita sen lisäksi että ne huolehtivat oman katuverkkonsa rakentamisesta ja ylläpidosta. Kirjaus ei vastaa kunta-valtion tehtäväjaon periaatteita.
- Tampereen kaupunkiseutu pitää erittäin huonona ratkaisuna, että valtion väyläverkon mahdollisesti yhteisrahoitteiset hankkeet toimivat valtion kannalta lähtökohtana seuraavalle MAL-sopimuskierrokselle. Väylävirasto on esittänyt investointiohjelmassaan mahdolliseksi MAL-sopimuskohteeksi myös hankkeita, jonka yhteisrahoitteisuudesta ei ole päätöstä. Vt 12 Tampere-Kangasala on yksi näistä hankkeista. Tällaisessa tilanteessa yhteisrahoituksen kriteerit ja rahoitusosuudet tulee määritellä aina yhdessä kaupunkien kanssa. Niiden tulee selkeät ja pitkän aikavälin ennakoitavuutta tukevat. *Yhteisrahoitteisuuden kriteerinä ei voi olla ainoastaan valtion väyläverkon sijoittuminen MAL-kaupunkiseudulle*, kuten nykyisessä tiukkevassa taloustilanteessa näyttäisi vahvasti olevan.
- Väyläverkon ohjelmakokonaisuuteen tulisi päätöksenteon läpinäkyvyyden vuoksi sisällyttää myös sotilaallisen liikkuvuuden hankkeet, Rail Nordica ja hankeyhtiöiden hankkeet. Valta kunnallisesti lukuisia hankkeita edistetään sotilaallisen liikkuvuuden nimissä, mutta kaksoiskäyttöisten hankkeiden ns. siviilivaikutukset tulisi arvioida, kuten Väyläviraston muutkin hankkeet Väyläviraston hankearviointiohjeiden mukaisesti.

Puheenjohtaja Juha Yli-Rajala poistui kokouksesta klo 9.21.

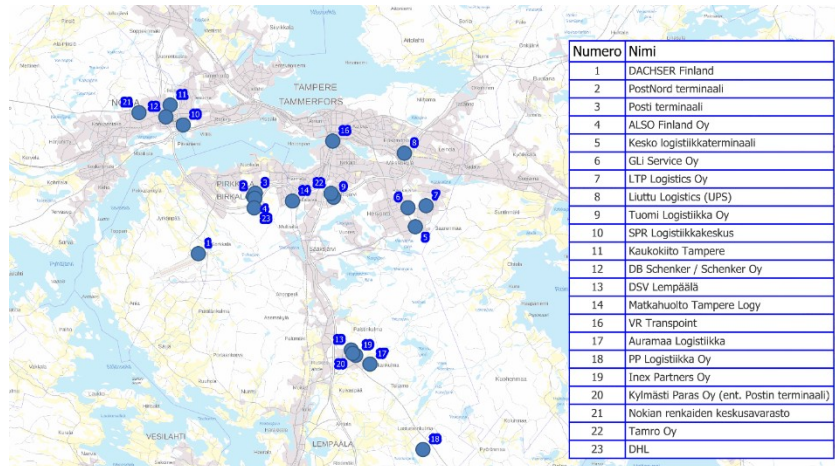
Juha Kuusisto jatkoi kokouksen puheenjohtajana.

68 § LOGISTIIKKASELVITYKSEN LÄHETEKESKUSTELU

Päätösehdotus.	Kuntajohtajakokous 26.6.2026
	Seutujohtaja Nurminen:
	Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan
	hyväksyä tarjouspyynnön, joka julkaistaisiin kuntajohtajakokouksen käsittelevänä 26.6.2026.
Päätös.	Tarjouspyyntöön lisätään maininta droonien kehityksen tunnistamisesta osana logistiikan mahdollista kehityskulkua. Muilta osin tarjouspyyntö hyväksytään julkaistavaksi.
Käsittelyvaiheet.	Liikennejärjestelmätyöryhmä 21.1.2026, 14.4.2026 ja 9.6.2026.
Liitteet.	Tampereen kaupunkiseudun logistiikkaselvitys_alustava työohjelma
Perustelut.	Liikennejärjestelmäpäällikkö Kauppinen Tampereen seudun MAL5-sopimuksen 8 pykälä: <i>Seutu ja kunnat laativat jakelun ja logistiikan kehittämisselvityksen. Selvityksessä tunnistetaan seudun jakelun ja logistiikan sekä merkittävien elinkeinoalueiden kytkeytyminen TEN-T-verkkoon ja kestävä liikunnan tavoitteiden saavuttamiseen. Valtion liikennehallinto osallistuu selvitykseen asiantuntijana.</i> Liikennejärjestelmätyöryhmän logistiikkaselvityksen käsittelyssä vuoden 2026 aikana tunnistettiin, ettei erilliselle jakeluliikenteen selvitykselle ole tarvetta. Tampereen kaupungilla on yhteistyöryhmä jakeluliikenteen kehittämiseksi, joka kokoontuu noin 2 kertaa vuodessa. Jakeluliikenteen kehittämistarpeet ovat tunnistettu ja nyt niiden toteuttamista edistetään yhdessä yritysten kanssa. Liikennejärjestelmätyöryhmän käsittelyssä ilmeni, että Väylävirastolla ja Sisä-Suomen elinvoimakeskuksesta on halukkuus osallistua selvityksen rahoittamiseen. Myös Business Tampereella on halukkuus osallistua. Kevään keskusteluiden aikana sovittiin seuraava kustannusjako: • TKS 10 t€ • Sisä-Suomen EVK 10 t€ • Väylävirasto 10 t€ • Business Tampere 5 t€

Tampereen kaupunkiseutu toimii hankintayksikkönä.

Logistiikkaselvityksen ohjausryhmänä toimii seudullinen liikennejärjestelmätyöryhmä, mutta selvityksen tarjouspyynnön valmistelua ja sidosryhmätyöskentelyä varten on perustettu ydinryhmä (rahoittajat) ja kommentointiryhmä, johon kuuluu myös seudun kunnista edustajia.

Kuva 2. Tampereen kaupunkiseudun terminaalit.

Selvityksen tavoitteena on luoda tiekartta Tampereen kaupunkiseudun logistisen vetovoiman vahvistamiseksi vuodelle 2040. Konsultti vastaisi sisällöstä laatisemisesta.

Selvityksen päätutkimuskysymys olisi Miten Tampereen kaupunkiseutu voi vauhdittaa logistista houkuttelevuuttaan ja kilpailuetuaan vuoteen 2040 mennessä? Millä toimenpiteillä ja kenen toimesta? Mitkä ovat seudun logistisen kilpailukyyn vahvuudet, pullonkaulat ja kehittämistarpeet?

Tampereen kaupunkiseudun seudullisesti merkittävät työpaikkatoimintojen yhteistyö- ja kehittämisalueet ovat Kolmenkulma, eteläinen alue Pirkkala-Lempäälä, Rusko-Saarenmaa, Tarastenjärvi. Näiden alueiden lisäksi Lempäälän Marjamäki huomioidaan merkittävyyden vuoksi (ks. kuva 2)

Kuva 3. Rakennesuunnitelma 2040+

Keskeisiä lähtökohtia selvitykselle:

- A. Pysytään seudullisella (ylikunnallisella) ja strategisella 3–12 vuoden aikajänteen tasolla.
- B. Selvityksen fokuksena on tieliikenteen kuljetukset. Yritysten rautatieliikenteen, intermodaalikuljetusten ja lentoliikenteen tarpeet tiedustellaan yritysten haastatteluissa ja niiden analysoinnissa, mutta muuten selvityksen pääpainona on tieliikenteen logistiikassa.
- C. Selvityksessä tunnistetaan, mikäli raskaan tieliikenteen ja henkilöliikenteen kehittämistavoitteet ovat ristiriidassa. Esimerkiksi kaavoituksen tai tieprofiilin osalta.
- D. Erikoiskuljetukset tunnistetaan osana seudun logistiikkaa, mutta keskitytään raskaaseen tieliikenteeseen ja HCT-kuljetuksiin, joiden määrä on kasvussa. Tieverkon massa- tai korkeusrajoja ei tarvitse selvittää tai kuvata selvityksessä. Tampereen seudulla on toimiva erikoiskuljetusyhteistyöryhmä, jota EVK vetää.
- E. Selvityksen tavoitteena ei ole laatia raskaan liikenteen teknologiaselvitystä (ajoneuvoteknologian kuvaaminen rajataan pois strategisesta selvityksestä). Raskaan tieliikenteen käyttövoimamurros käsitellään strategisella tasolla.
- F. Kaupunki-, jakelu- ja sisälogistiikka eivät kuulu selvityksen ydinsältöön. Selvityksessä tunnistetaan jakelulogistiikan merkitys 420 000 asukkaan kaupunkiseudulla. Yritysten haastatteluissa tiedustellaan jakelulogistiikan kehitystarpeita. Esimerkiksi

sähköistymisen vaikutukset, yms. Tampereen kaupungilla on yhteistyöryhmä jakelulogistiikan kehittämiseksi.

- G. Logistiikan huoltovarmuus rajataan pois selvityksestä. Tieverkon varareitit yms. ovat määriteltä EVK:n toimesta.
- H. Liikenne-ennusteissa tukeudutaan valtakunnallisiin ja seudullisiin ennustuksiin. Selvityksessä ei ole lähtökohtaisesti tarpeen laatia uusia liikenne-ennusteita. Liikenne-ennusteet saadaan Sisä-Suomen EVK:lta (TALLI-malli) ja Traficomien valtakunnallinen ennuste (2025 päivitykset).
- I. Strategisessa selvityksessä on keskeistä tunnistaa ja analysoida mitkä teemat vaativat vielä jatkoselvittämistä seudulla. Selvitys voi kirkastaa myös seudun eduskuntatavoitteita vuoden 2027 huhtikuun eduskuntavaaleihin, mutta varsinaista edunvalvontamateriaalia ei tavoitella.

69 § TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNTAYHTYMÄN TALOUSARVIOAAMI 2027**Kuntajohtajakokous 26.6.2026**

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

hyväksyä kuntayhtymän talousarvioraamin talousarvion 2027 valmistelun pohjaksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet.

Seutuhallitus 2.9.2026

Liitteet.

Perustelut.

Seutujohtaja Nurminen

Jäsenkuntiensa yhteisenä kehittämisorganisaationa toimiva kuntayhtymä muodostaa seutuyhteistyölle valmistelu- ja päätöksenteon rakenteet sekä seudullisen asiantuntijuuden maankäytön, liikenteen, asumisen, sivistyspalveluiden, kestävän siirtymän, ennakointi- ja tulevaisuustyön sekä tietotuotannon aloilla. Työskentely on tulevaisuusorientoitunut ja tähtää seutuyhteistyön hyödyntämiseen kuntien menestystekijänä. Keskeinen resurssi on myös kuntien asiantuntijoista muodostuvat seudulliset työryhmät. Lisäksi kuntayhtymä toimii kansallisen MAL-verkoston koordinaation kotipesänä.

Kuluva talousarviovuosi on nykyisen strategian viimeinen toimeenpanovuosi ja päivitetyn strategian toteutusohjelma on parhaillaan valmistelussa. Toteutusohjelmassa päätetään toimenpiteistä, joilla edistetään strategian kärjissä ”Asukkaille viihtyisä ja turvallinen arki”, ”Yrityksille elinvoimainen ja kestävä ympäristö” ja ”Maailmalle kytkeytynyt ja avoin kaupunkiseutu” asetettuja strategisia tavoitteita. Toimenpiteet aikataulutetaan vuositasolle kuntayhtymän talousarviossa.

Strategian lisäksi kuntayhtymän tavoiteasetantaa ohjaavat rakennesuunnitelma ja MAL-sopimus. Rakennesuunnitelma määrittää yhdyskuntarakenteiden keskeiset ratkaisut, joita kunnat toimeenpanevat ja joita seututoimisto tukee. MAL-sopimus 2024–2027 kuvaa yhteistyöhankkeet valtion kanssa ja seudullisesti. Näiden toteutukseen kunnat ovat sitoutuneet MAL-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä. Vuonna 2026 alkaa valmistautuminen seuraavaan MAL-sopimuskauten.

Talousarvioraamissa hyväksytään taloudelliset resurssit, joiden puitteissa seutuyhteistyötä toimeenpannaan vuonna 2027. Toiminnalliset talousarviotavoitteet valmistellaan strategian toteutusohjelman

pohjalta ja tuodaan kuntajohtajakokouksen ja seutuhallituksen käsiteltäväksi syksyllä 2026.

Kuntayhtymän perussopimuksen 13 §:n mukaan vuosittaisista käyttömenoista jäsenkuntia laskutetaan yhdenmukaisesti perustuen viimeisen virallisesti vahvistetun ajankohdan asukaslukujen suhteeseen. Varainhoitovuoden yhteisten menojen suoritusta varten jäsenkunnilta peritään ennakkoja. Ennakkojen perusteena on varainhoitovuoden hyväksyttyyn talousarvioon sisältyvä yhteismenojen määrä. Maksuosuuksien ennakot maksuunpannaan neljännesvuosittain, jolloin maksuosuutena on neljäsosa (1/4) osa kuntakohtaisesta vuosiarviosta. Seutuhallitus voi varainhoitovuoden aikana kuntayhtymän maksuvalmiuden salliessa siirtää ennakkojen maksuunpanon ajankohtaa myöhemmäksi tai jättää ennakot maksuunpanematta.

Talousarvioraami 2027

Talousarvioraami on valmisteltu kuntien haastava taloudellinen tilanne huomioden 3 %:n laskulle kuntayhtymän käyttömenoihin ja kuntien kokonaismaksuosuuteen. Raamiehdotuksessa esitetty seutuyksikön vuosibudjetti vuodelle 2027 on noin 1,36 miljoonaa euroa.

Kuntayhtymän merkittävät kuluerät ovat henkilöstökulut. Kunta- ja hyvinvointialan sopimuskorotukset tuovat noin 2,8 prosentin korotuksen palkkoihin 1.4.2027 alkaen.

Palveluntuottajien toimittamien alustavien laskelmien perusteella myös muiden jatkuvien palveluiden (mm. tietohallinto) kustannusten osalta on odotettavissa nousua. Hankintalain uudistuksen myötä kuntayhtymän tulee kilpailuttaa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, ja palveluntuottajan vaihdosta tulee aiheutumaan muutuskustannuksia vuodelle 2027.

Kasvaviin kustannuksiin on löydettävissä säästöjä toimitilavaihdoksen myötä vuokratilakustannuksista, jotka tulevat laskemaan vuositasona noin 15 tuhatta euroa. Palveluiden ostoihin on sisältynyt 170 tuhatta euroa käyttösuunnitelmassa talousarviotavoitteiden toteuttamiseksi käytettävää ”hankerahaa” ulkopuolisiin palveluostoihin. Loppuosa vaaditusta säästöstä voidaan saavuttaa kyseistä hankerahaa pienentämällä, seutuhallituksen ulkomaanmatkasta, kuntayhtymän järjestämistä tapahtumista tai aiempien tilikausien kertynyttä ylijäämää käyttämällä.

Kuntien maksuosuuksista on jo säästetty hanketoimintaan saadulla ulkopuolisella rahoituksella, jota kuntayhtymälle on myönnetty vuodelle 2027 yhteensä noin 40 tuhatta euroa. Hankerahoitus on esitetty muissa tuissa ja avustuksissa. Hankerahoituksen käyttö kohdistuu kokonaisuudessaan palveluiden ostoihin sekä henkilöstökuluihin. Hankerahoitukset edellyttävät omarahoitusosuuden ylläpitoa budjetissa.

SEUTUYKSIKKÖ	TP 2025	TA 2026	Raami 2027	muutos €	muutos %
Myyntitulot/kunnat	1 387 045,77	1 403 000,00	1 360 910,00	-42 090,00	-3,00
Muut tuet ja avust.	25 080,35	340 000,00	40 000,00	-300 000,00	-88,24
Tulot yht.	1 412 126,12	1 743 000,00	1 400 910,00	-342 090,00	-19,63
Palkat ja palkkiot	752 196,85	760 000,00	780 000,00	20 000,00	2,63
Sivukulut	139 089,86	138 000,00	143 000,00	5 000,00	3,62
Henk.kulut yht.	891 286,71	898 000,00	923 000,00	25 000,00	2,78
Palvelujen ostot	346 282,40	740 000,00	404 910,00	-335 090,00	-45,28
Aineet, tarvikkeet ja	9 666,61	32 000,00	10 000,00	-22 000,00	-68,75
Vuokrat	70 921,74	70 000,00	55 000,00	-15 000,00	-21,43
Muut toimintakulut	9 997,08	3 000,00	8 000,00	5 000,00	166,67
Menot yht.	1 328 154,54	1 743 000,00	1 400 910,00	-342 090,00	-19,63
Toimintakate	83 971,58	0	0,00		

Kansallinen MAL-verkosto 2027

Kuntayhtymä on kansallisen MAL-verkoston vastuuorganisaatio. MAL-verkoston talousarvio laaditaan nykyisen perustoiminnan laajuisena ja katetaan verkoston jäsenmaksuilla.

70 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutujohtaja:

- Syksyn 2025 Hyte-kuntakierroksen tulokset (liite)
- Sovitaan syksyn 2026 vierailukokoukset kunnissa
 - 23.10. Nokia
 - 4.12. Pirkkala

Kuntajohtajat:

71 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET

Vuoden 2026 kokoukset perjantaisin klo 8.15-10.15 pääosin Seututoimistolla.

28.8. Valkeakoski klo 8.15-9.25

11.9., 25.9., 9.10., 23.10. Nokia, 6.11., 20.11., 4.12. Pirkkala, 18.12.

72 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja Kuusisto päätti kokouksen klo 9.50.